

Eesti rahvalaulude andmebaasi väljavõtted

<http://www.folklore.ee/regilaul/andmebaas>

Karksi kihelkonna mardi- ja kadrilaulud.

E 45919/21 (12) < Karksi khk., Mäeküla - J. Kiwisäk < Maret Pajo (1892)

Kadrilaul

Perenaine linnukeine

Valatage kadri pääle

Kas kadril silma teräne

Sis o te rüä terätse

Valatage kadri pääle

Kas kadri pää kahare

Sis kasvas kaara kahare

Valatege kadri pääle

Kas o kadril keeru keinga

Sis teil keeruts kesvä nurme

Valadege kadri pääle

Kas o kadri ehtenna

Siss teie erne ehteenna

Valadege kadri pääle

Kudas kadri üppänesse

Upas teil ua ümäre

Valade kadri pääle

Kudas kadri karganesse

Ninda kasvas kartulida

Perenaine linnukeine

Sa teit kolme teoleiba

Üte teil sa pöögle leiba

Tõise teo nisu leiba

Kolmad kesva karaskiida

Otsi kadril orstikesta

Katsu kadril karaskiida
Kadri sunnib suurta õnne
Kadri pillup piima õnne
Kadri kasvats karja õnne
Hoijav ta hobeste õnne
Laotep ta lamba õnne
Laut sull täisi lambeieida
Kena hoinas keskeelle
Kena hoinas keerut sarvet
Suurelt villa villventeve
Punt saab villu puusa päälta
Kümme nakla külle päälta
Sada nakla saba päälta
Muist saab munakoti päälta
Katus saab kanuje täisi
Kikk murtet muneje täisi
Kukk sääi kenä keskeelle
Kukk on kena keeru saba.

E 45946/49 < Karksi khk. - J. Kiwisäk (1889)

Kadrilaul

Kadri=laul.

Ikka Kadrit oodetasse
Täna Kadri tänna tullu
Kadri tulli kaugelt maalta
Alta läbi halli ilma
Ümbert ne ilma umare
Päälta ne päeva punatse
Mõnda näi ma tulleen
Sada siia saieenna Kadri
Viis oli vetta mul eena

Kuus oli kurja jõgeda
Seitse aba hallikuda
Mõtel Kadri upueda
Kadri oli ilma tarka
Ilma tarka maa kavala
Aiie läbi viie vee
Viie vee kuue koiva
Kuu kurjasta jõesta
Seitsme aba hallikusta
Hundi luust tall jala otsa
Säase luust jala sääre
Põdra luust oli jala põllve
Ani luust jala aluse.

-

Peremees kulda kübara
Perepoega pole härra
Perenaine linnukene
Peretutar neitsikeine
Kadri es tule kehvaltagi
Kadri kandis karja õnne
Puhun kandis pulli õnne
Suulaen lamba õnne
Otsan obeste õnne
Keele peal ma kitsi õnne
Põlle peal ma pörste õnne
Kaelan kanni kana õnne
Kurgun kanni kukke õnne
Kadri tulli valatema
Kas o Märtil tennu tööda
Kas o Peeter pirgu kisken
Või o Hansu olgu tonu

Või o Laas lauda lõhkun

Kas os riida rinnasida

Vana alu vastatsida

Vana pakku paritsida.

Kadri tulli valetama

Kas o neiu tennu tööda

Kas o lõnga lõhna pääle

Valge lõnga vagja päälä

Sini lõnga seina pääle

Kõlla lõnga kõredine

Puna lõnga puie pääle.

Tansi tassa Kadrikeine

Kui se põranu maast ei purgu

Kui see tolmu maast ei tule

Kui se kahma maast ei karga

Kui see liiva maast ei liigu

Põrm see põrgub pollu pääle

Liiv liigub linniku pääle

Tolmu tõuseb otsa pääle

Kahma kaela räti pääle.

-

Ehk siin kurun kosilasi

Ehk siin nurgan noorikida

Ahju eena haigeeda

Nee o kurja kohkumaie

Nee o hella heitlema

Ehk neil titte tiiva alla

Äbarik neil hanna alla

Kadri kallis Kadri kaunis

Kadri kaits Jumala karja

Lueb Looja lambaida

Arvab Jeesu aneje

Kui ei ole Kadrida koduna

Massa ei maja midagi

Kadri keedab kapustida

Audab ani lihada.

Perenaine linnukeine

Tääsid kadri tuleveda

Kadri aega arvaveda

Peremees kulda kübara

Perepoega pole härra

Pere tütar neitsikeine

Tääsid Kadri tuleveda

Kadri aega arvaveda

Tennu Kadril kahjake

Uten Kadril kurnake

Tennu Kadril mikkimakki

Tennu Kadril pukkipakki

Kapa sehen tennu kahja

Kulbi sehen utten kurna.

-

Perenaine linnukeine

Otsi Kadril andeida

Kadri viilup villusida

Kadri palub pakelida

Kadri liimitseb linnuda

Kadri kargab karasgida

Kadri otsib ju osada.

Perenaine linnukeine

Kadri ei taha tallekeista

Taha ei enges elajasta

Tahan talle villakesta

Silun seebi killukeista

Nurun lina nuustikeista

Perenaine linnukeine

Kadril kangas kammerine

Peenikeine peelde pääle

Linane ligi lageda

Sinna koed pudunesse

Sinna lõime lõpenesse.

Perenaine linnukeine

Võta võtme vagjastagi

Puna rihma pusa päälta

Sinirihma seina päälta

Valge rihma vaga päälta

Otsi Kadril andeida.

Perenaine linnukeine

Kui sa ei tääs ma juhate

Võti koan kogu otsas

Karask kambren kapi pääl

Vorst o ahju otsa pääl

Kukk o kurun koti otsan

Siga serviti seina pääl

Lammas lapidi laena

Kera oinas kirstu peal

Perenaine linnukeine

Kisu välja kitsi kindsu

Siruta sa sia sella

Otsi Kadril andeida.

Perenaine linnukeine

Kui sai ei suta esi minna

Aea anne käse Kärtu

Aa sa Anne aida teeda

Kärtu keldre kodaje
Kärt o kärman An o agar
Kärt o kärman käsu pääle
An o agar asja pääle
Kärt o kärman ketramaie
Viks ta villu kerimaie.

-

Aitumma pereesale
Aituma pereemale
Aituma perepoeale
Aituma pere neitsile
Kadril andi andamesta
Pika pätsi pistamesta
Käetäita käändamesta
Laia leiva lastamesta
Aituma Kadri tenave
Kenn kül annab Kadrilegi
Sellel andku Jumalale
Sellel Jeesus pööratage
Püha risti rihvatage.
Aituma Kadri tenave
Lina linna pikusesse
Kiudu päle kui se kihti
Kugar otsa kui se kuhja
Seeme sisse kui se siidi.
Perenaine linnukeine
Hoia oma ilus tütar
Kaitse oma kallis laits
Ära lasta laudil minna
Laudil käive lakkekantsi
Arva käive Abja poisi

Pillaten Penuja poisi
Karguten Kaariste poisi
Kutsuv Kadri kaasikuse
Kutsuv Leena lepikusa
Augutev Anne havikuse
Kutsuv Reeda rihvikuse.

Mii jätas pereesale
Musta ruuna ruhve päle
Suure mära märi hända
Teo ruuna tõlpi hända.

Mii jätas perepoeale
Talli täisi täkusida.

Mii jätas pereneitsile
Lauda täisi lambeeida.
Kera hoinas keskeella.

Mii jätas pereemale
Põhu täisi pörseeida
Jäägu neil siia sileve
Jäägu neil lehma lihave
Lehma matsaku madala
Jäägu härja hästi hoitu
Keik se katus kanuje täisi
Keik se muru muneje täisi

Perenaine linnukeine
Valatage Kadrikeisi
Ku o Kadril silma terave
Siis teile tutre terave
Valatage Kadrikeisi
Ku o linik lipeve
Siis teil kasvave lina libene

Valatage Kadrikeisi

Ku o keru kenga paela
Siis teil kasvave keeru kesva.

E, StK 6, 12/4 (6) < Karksi khk., Sarve t. - E. Hiir, stud. phil. < Mari Sarv (1921)

Kadrilaul

Tere õhtust talukene

Kas on luba luuri lasta

Ütelge üks hea sõna "ei" või "ja"

Parem on ikka "ja" kui "ei"

Vait, vait', pereisad pereemad

Räägivad isekeskis

Puhka see tuli toasse

Lõõtsu lõkke põrmandul

Kui ei ole pirdu pistesen

Ega alga ahju peal

Võta laest lastukest

Kui ei ole laes lastukest

Võta roogu räästse eest

Kui ei ole roogu räästa een

Puhka tulda kuke suusta

Kõõrude kana ninasta

Halli linnu hanna alt

Musta koke kurgu alt

Kadri tullu kaugelta

Läbi soo sopa-sapa

Läbi laane lipa-lapa

Sai ma maale maretse

Sai ma tiile võts tuisata

Udsu nõts mu uue kuue

Sõnajalg meil löikas sõrme

Kuu tõusis ja päev puneti

Kuu kulla rõngaeide

Päev see pildi pisarid

Tõuse üles voodi sesta

Säo süngi veere päält

Perenaine linnukene

Peremees peremeheke

Tõuse üles, tõsta päada

Perenaine linnukene

Võta võti puusa päält

Sinerihma seinä päält

Sul on katte tüterida

Teine Anne teine Kärtu

Aa sina Anne aida manu

Käse Kärtu kellerisse

Ann oli armas aida man

Kärt oli kärmas kellerisse

Too sina ani aida manta

Too sina vorsti kellerisse

Kui sa ei lase, ma lasde

Kui sa ei võta, ma põrude

Tantsi tasa kadrikenē

Et see liiva maast ei liigu

Ega põrmu maast ei põrgu

Valatege Kadri pääle

Kas on Kadriil tsirgu silma

Kadriil on kahare pää

Kasvas teil kaera kahase

Valatege Kadri pääle

Kao Kadri ehte on

Kasvas erne ehte'en
Valatege Kadri pääle
Kas on Kadril tsirgu silma
Kasvas teil rüä teratse
Valatege Kadri pääle
Kadril keeru kinga paela
Kasvas teil keeru kesva pää
Perenaine linnukene
Saagu su sead siginema
Saagu su lambad lagunema
Pähk olli täisi põrsaeide
Laut olli taisi lambaeide
Kena oinas keske'el
Kena oinas keeru sarve
Kõik murded teil muneja täis
Perepoiga saabassääre
Peretütar kulda känga
Peremees peremeheke.
Aitüma, aitüma andemästa
Pikapätsi pistamäst
Laia käki laanimist.

EÜS II 320 (18) < (?) Kodavere khk., Kavastu v., Meoma k., Undissaare t. < Karksi khk., Pöogle v. - A.
Liiv & J. Raja < Leena Nirk (1905)

Mardi kaebamine
Märdisandi laul
Märdi tulnu alta ilma Märti
Kõrvast see kuu kõvera "
Läbi soo läbi ligeda "
Läbi pika pilliroo "
Läbi laane lipa lapa "

Läbi soo sipa sapa "
Märdil oli märg obene "
Kadril karva sassikene "

EÜS III 411/3 (103) < Karksi khk., Polli v., Kassepa t. - J. Sakkeus & J. Aavik < Mari Sutt, 45 a. (1906)

Mardilaul

Laske Marti lammeessa
Mardil küüdse külmeteve
Jala varba valuteve
Sorme otsa söeldeve
Peremees peremehekene
Perenaine linnukene
Tõuse üles oodiesta
Sini padjade seasta,
Valge padjade vahelta
Säe sangu veere pääle
Istu kulda tooli pääle
Kulda tooli õbe õrsi
Puhka si tuli toasta
Lootsu lõke koldeessa
Tõmba valla tolgu usse
Ava nii auu varati
Kui me usses puudunes
Sis meil seltsin sagara sepa
Tääsid Märtil tullenessa
Otsi Mardil orstikesta
Kae Märdil karaskida
Tuhat näi ma tuleveta
Sada siia saieenna
Saime siia võt' sadada
Saime maale võt' martse
Obu oli ella erkenella

Vars oli karsi karteella
Parts oli paksuna pajuna
Suvilinnu lepikunna
Alli linnu aavikunna
Aaste tuli aava mõtsa
Kuu ma tuli kuuse mõtsa
Päeva pikka pihlaks mõtsa
Tuli vastu tuhveljalga
Jalga sai vastu saabas sääri
Aive Märdi allikusse
Litsev' lina leosse
Tinatsesse teibaesse
Vaskeesse vardaesse
Säält ta üles karganesse
Peremees peremehekene
Sul o katsi tüterida
A'a Anne käse Leenat
A'a Anne aida manu
Käse Leenat kelderisse
Ann too aidast andeida
Leena too keldrist leha kingu.
Märdi tahav' minna minema
Me jätam pere pojale
Ladermusse laiku täku
Musta ruuna ruhve pääle
Perenaisel põhku põrsid
Peretutrel lauta lambit

EÜS IX 308 (61) < Karksi khk. - Jaan Müür < Kadri Korka, 70 a. (1912)

Mardilaul

Laske sissi Märdi sandi,

Märdi küüdse külmeteve,
Märdi varba valuteve;
Märt om tullu kaugelt maalta,
Üle suu sipa-sopa,
Läbi laane lipa-lopa;
Lumi oli rikkun looga kirja,
Sadu rikkun saani teki.
Märt küll tunneb toorest haisu:
Siin om tapet' suuri härgi,
Siga servi seina pääl,
Lammas lapiti laella;
Karask kambren kapi pääl,
Orst oli ahju otsa pääl.

H II 5, 237/44 (37) < Karksi khk., Karksi v. - Joosep Hurt (1883)

Kadrilaul

Nüüd o kallis Kadri aega
Kadri küll ul'gib ukse ette
Töl'gib tõizele talule
Kõnnib või kõrdzi lävele
Ul'gib munde ukse ette
Pikä pimmele üöle
Kuu pild kulla rõngeida
Agu eidäb aeveid.
Kõrtsimees kõrtsimeheke
Kõrtsinaine linnukene
Tooge tulda meil valate
Tooge tulda küünaelle
Tooge laia laterelle.
Kõrdzin läte läve alla
Kõrdsin allik ahjo all

Kõrdzin nurgan noore tiigi

Kõrdzin oja use all

Kui astub Kadri tarese

Kõrd ta upub ojase

Kõrd ta lähäb lätteesse

Kõrd ta astub allikosse.

Kõrdzimees, kõrdzimeheke,

Kõrdzinaine, linnukene!

Tooge toobile mõduda

Tooge pizut piiritset

Tooge viina veidikeze

Kadri küüne külmeteve

Kadri varba valuteve.

Peremies peremeheke

Perenaine linnukene

Kadri taab tulla tarese

Kadri lääs lämmeesse

Kadri küüne külmeteve

Kadri varba valuteve.

Me olem Kadri kaugeelta

Penujade piiri päält

Me olem Abja argeesta

Ole te silma meida nännu

Kõrva kuulu me kõneta

Kadri lahe laulukesta

Tooge tulda meil valate

Tooge tulda küünaletle

Tooge laia laterelle

Tooge tulda tuntke meida

Vaatege Kadrikest

Kas o Kadri ehteen

Kas o Kadri sulgi suka
Sulgi suka kelbi kengä
Vaatege Kadriesta
Kas Kadri juuse kahare
Kasvas teil kaara kahare
Vaatege Kadriest
Kas Kadri silmä teräve
Kasvas teil rüä terätse
Vaatege Kadriest
Kas ta kõigub kõrikon
Kas ta liigub linikon
Paistub palla-poolikon
Kadri paistub paperenna
Iluzinna ehteenna
Kadri ei kõigu kõrikon
Ega ei liigu linikon
Valatege Kadriesta
Kas sie Kadri taza tandze
Kui sie liiva maast ei liigu
Ega põrmu maast ei põrgu.
Kadri es sörgi söögi tõtu
Ega es jooze joogi tõtu
Kadri tul pikä pilli tõtu
Natukeze nall'a tõtu.
Kadri pikält siijä ei pizu
Jää ei siijä jäädunes
Sinnäp veereb Kadri veri
Sinnäp liigub Kadri liha
Sinnäp joozeb Kadri jumi
Kun küll üödve ütsme pilli
Kun küll lõhkva lõõdza pilli

Veereb viizi viiulit
Kadri tamme tantsimaie
Kadri nõmme nõrkumaie
Siin ei ole pikkä pilli äälta
Lühikest ei lutu röömu.
Kui akab Kadri minema
Kadri jät sieki paika
Kui o kurba sie koduje
Kui o alba sie azeme
Kadri jät tua tuule joosta
Akene lume ajade
Katus vihmäl veeretelle
Ahju aarab kanneles
Kolde rühmab rüppees.
Peremies peremeheke
Perenaine linnukene
Tääzid Kadri tullevet
Es te tennu Kadril kahja
Tennu iks tegu õluta
Kadri Tõõzik tõmbamaie
Kadri Maazik maitsamaie.
Ärap meil tuvva toobilegi
Ega kanda kannulegi
Saa ei toobist Kadril juvva
Ega kannust Kadril kaija
Kadri joo vaadi varbeesse
Poole vaati puuzelani
Mitus vaadinna õluta
Sepp o alla vatt o pääle
Sõõmu selgeta õluta.
Peremies peremeheke

Perenaine linnuke
Tääzid Kadri tulleved
Tappen ää ärjake
Kadri o südi söögi pääle
Ahne liha aukamaie.
Peremies peremeheke
Perenaine linnuke
Kadri ei otsi orstikesta
Ega kae kakukesta
Kadri vingub villesida
Kadri tahab takusida
Nuudzib lina nuustakiid
Kadri tahab pooli punda
Pooli punda nappi nakla
Kadri kibe ketramaie
Oolik okki sökkumaie
Kadri taht vaprest vaeva palka
Mõnda näime tulleen
Sada siijä saijeen.
Tule-es jalu kodusta
Tooman olli tuhat obest
Saatman sada ratsukest
Ezä andz' alli iluze
Sõzar anni rauda-laka
Veli andz' täku tähte-otsa
Veli andz' veri-punatse
Kui tulli kodust tulema
Tulda leivä ratsu turja
Sädemeid lei ratsu sääre
Pizarid pildz' ratsu piha
Mõnda näime tulleen

Sada siija saijeen
Küll ol' lompi küll oll lohko
Küll ol' jõõl jõõrakida
Küll oli ojal käänakida
Ulkk olli orge meil ihena
Määratu mäge vahele
Undi uluzi orunna
Karu karjus kallakun
Teder irmuts' meid tiele
Pardzi raputi pajonna
Mõtus mõtsa keskeen
Obu olli erku eitumaie
Varza karzi kargamaie
Obu läts' alta aavikos
Kuld jäi luoka loidapuuse
Piits jäi pikkä pihlapuuse
Saani meil jäive sarapuuse.
Siep olli obu mis olli meile
Siep olli saani mis meil saizi
Siep olli piitska mis piadi.
Saan meil mõiste Saksa keele
Ruusk meil mõiste Roodzi keele
Ezi me mõistam liu keele.
Nüüd o Kadri kurvaline
Kurvaline leinäline
Kadri ei tandzi targaste
Nüüd ta üppab ülemeeli
Ikeb nüüd ezä obesta
Ikeb nüüd emä obesta
Vellede veripunasta
Sõzaride rauda-lakka.

Peremies peremeheke
Perenaine linnukene
Kui teil pall' u palgapoise
Näidizid vie vedajid
Kui teil poise puie toojid
Kui teil latsi lastu toojid
Eitke armu antke abi
Tulge ulgal otsimaie
Otske orust me obune
Otske saani sarapuust
Otske piitska pihlapuust
Kulda looka loidapuust
Sis o Kadri lustiline
Lustiline nall' aline
Kadri sis tandzib kui sie tamme
Kadri sis pillub kui sie pirdu
Katik sis tandzib taade kengä
Pihus põrmus peiu kengä
Kadril kotin kolme paari
Üte puize tõize luize
Kolmanda keeritse kengä
Puize saave puie tuvva
Luize saava lusti lüvva
Kolmas paari tandzu tandzi.
Nurgast vaatev noore mehe
Kurst kõrgepää kübära
Naize laia rätilize
Mõne targa tanokandja
Kik tule tantsu vaateme
Kas sie Kadri targu tandze
Või ta üppab ülemeeli.

Kik tule kibe kittamaie
Kik tule kuulus kullemaie
Küll om kalli Kadri päeva
Küll om targa Kadri tandzu.
Olgu otsa jäägu jälle
Kui tuleb ommen uvve päeva
Aasta päeva armza aja
Targema tulev Kadri tandzu.

H II 23, 155/9 (9) < Karksi khk., Sudiste k., Kaprali-Kivestu t. - J. Kivisäk < Mai Kapral, u. 70 a. (1889)

Kadrilaul
Kadri=laul.
Ika Kadrit oodetasse
Täna Kadri tännatullu
Kadri tulli kaugelt maalda
Alta läbi halli ilma
Ümbert ne ilma umare
Päälta ne päeva punatse
Mõnda nai ma tulleenna
Sada siia saieenna
Vasta oli veta mul eena
Kuus oli kurja jõgeda
Seidse aba hallikuda
Mõtel Kadri upuveta
Kadri oli ilma tarka
Ilma tarka maakavale
Meie läbi viie vee
Viie vee kuue koiva
Kuue kurjasta jõesta
Seitsme aba hallikuda
Hunti luust tal jala otsa

Sääse luust tal jala sääre

Põdra luust oli jala põlve

Anilust jala aluse

Peremees kulda kübare

Perepoega poole härra

Perenaine linnukeine

Peretüdar neitsikeine

Kadri es tule kehvaldegi

Kadri kandis karja onne

Puhun kandis pulli õnne

Suulaen lamba õnne

Otsan obeste õnne

Keele pääl ma kitsi õnne

Põlle pääl ma pörste õnne

Kaelan kanni kana õnne

Kurgun kanni kukke õnne

Kadri tulli valatema

Kas o Märti tennu tööda

Kas o Peeter pirgu kiskun

Või o Hansu algu toonu

Või o Laos lauda lõhkun

Kas o riida rinnasida

Vana alu vastatsida

Vana paku paaritsida.

Kadri tulli valatema

Kas o neiu tennu tööda

Kas o lõnga lõhna pääle

Valge lõnga vagja pääle

Sini lõnga seina pääle

Kõlla lõnga kõrendina

Puna lõnga puie pääle.

Tansi tasa Kadrikeine
Kui se põrmu maast ei põrgu
Kui se tolmu maast ei tule
Kui se kahma maast ei karga
Kui se liiva maast ei liigu
Põrm see põrgub põlle pääle
Liiv see liigub linnikupääle
Tolmu tõuseb otsa pääle
Kahma kaelaräti pääle.
Ehk siin kurun kosilisi
Ehk siin nurgan noorikiida
Ahju eena haigeeida
Ne o kurja kohkumaie
Ne o hella heitlema
Eh neil titta tiiva alla
Äbarik neil äнна alla
Kadri kallis Kadri kaunis
Kadri kaits Jumala karja
Loeb looja lambaeida
Arvab Jeesu aneje
Kui ei ole Kadrita kodona
Massa ei maja midagi
Kadri keedab kapustida
Audab ani lihada.
Perenaine linnukeine
Tääsid Kadri tulevata
Kadri aega arvaveta
Peremees kulda kübara
Perepoega poole härra
Pere tüdar neitsikeine
Tääsid Kadri tulevata

Kadri aega arvaveta
Üten Kadril kurnake
Tennu Kadril miki maki
Tennu Kadril puki paki
Kapa sehen tennu kahja
Kulbi sehen uten kurna.
Perenaine linnukeine
Otsi Kadril andeida
Kadri viilup villusida
Kadri palub pakelida
Kadri liimitseb linnuda
Kadri kargab karaskida
Kadri otsib ju osada.
Perenaine linnukeine
Kadri ei taha tallekeista
Taha ei enges elajasta
Tahan tallevillakesta
Silun seebi killukesta
Nurun lina nuustikesta
Perenaine linnukeine
Kadril kangas kammerenne
Peenikeine peelde pääle
Linane ligi lageda
Sinna koet puutunesse
Sinna lõime lõpenesse.
Perenaine linnukeine
Võta võtme vagjasta
Puna rihma puusa päällda
Sini rihma seina päällda
Valge rihma vagja päällda
Otsi Kadril andeida.

Perenaine linnukeine

Kui sa ei tääs' ma juhate

Võti kaon koogu otsas

Karask kamren kapi pääl

Vorst o ahju otsa pääl

Kukk o kurun koti otsan

Siga serviti seinä pääl

Lammas lapiti laena

Kera oinas kirstu pääl.

Perenaine linnukeine

Kisu välla kitsi kindsu

Siruta sa sia sella.

Otsi Kadril andeida:

Perenaine linnukeine

Kui sa ei suta esi minna

Aea Anne käse Kärtu

Aa sa Anne aida teeda

Kärtu keldre radaje

Kärt o kärmas An o agar

Kärt o kärmas käsu pääle

An o agar asja pääle

Kärt o kärmas ketramaie

Viks ta villa kaarimaie.

Aituma peresale

Aituma pereemale

Aituma pere poeale

Aituma pereneitsile

Kadriil anti andamesta

Pika pätsi pistamesta

Käetäita käänamesta

Laia leva lastamesta.

Aituma Kadri tenave
Kenn küll annab Kadrilegi
Sellel antku Jumalale
Sellel Jeesus pööratagu
Püharisti rihvatage
Aituma Kadri tenave
Lina linna pikusesse
Kiudupääle kui se kihti
Kugar otsan kui se kuhja
Seeme sisse kui se siidi.
Perenaine linnukeine
Hoia oma ilus tüdar
Kaidse oma kallis laits
Ära lasta laudil minna
Laudil käive lakerandsi
Arva käive Abjapoisi
Pellaten Penuje poisi
Karguten Karistepoisi
Kutsuv Kärtu kuusikuse
Kaublev Kadri kaasikuse
Kutsuv Leena lepikusse
Augutev Anne aavikusse
Kutsuv Reeda rihvikuse
Mii jätas pereesale
Musta ruuna ruhvepääle
Suure mära märihanda
Teo ruuna tõlpi ända
Mii jätas perepoeale
Talli täisi täkusida
Mii jätas pereneitsile
Lauda täisi lamabaeida

Kena oinas keskeella
Mii jätas pereemale
Põhutäisi pörseeida
Jäägu neil siia sileve
Jäänu neil lehma lihave
Lehma matsakumadele
Jäägu härja hästi hoitu
Keik see katus kanuje täisi
Keik se muru muneje täisi.
Perenaine linnukeine
Valatake Kadrikeisi
Kui o Kadril silma terave
Sis teile tütre terave
Valatage Kadrikeise
Kui o linnik libeve
Sis teil kasvave lina libeve
Valatage Kadrikeisi
Kui o keeru kenga paela
Sis teil kasvave keeru kesva.

H II 23, 373/4 (10) < Karksi khk., Karksi v. - Jaak Hünerson (1890)

Kadrilaul

(Kadrisandi laul.)

Siin taht tare tantsimeste,
Põrmat taht põrutemesta,
Liiva kinni litsumesta,
Seina veere sõkkumesta.
Tantsi tasa Kadrikõine!
Ku sii liiva maast ei liigu,
Ega põrmu maast ei põrgu.
Liiva eitus linigu pääle,

Põrmu eitus põlle pääle,
Karmu kaalaräti pääle,
Valategu Kadri pääle!
Ku Kadri pää om kahare,
Kasvas kaara teil kahare.
Valatege Kadri pääle!
Ku Kadri silma om teräve,
Kasvas rüä teil terätse.
Valatege Kadri pääle!
Ku o' Kadri ehte=enna,
Sis teil erne ehte=enna
Ku nii puuka lööve luuka
Tina puuka tillermanni.

H II 42, 911/3 (12) < Karksi khk. - J. Kiwisäk < Maret Pajo (1893)

Kadrilaul

Perenaine linnukeine
Valatege Kadri pääle
Kas Kadril siilmä teräne
Siss o tee rüä terätse
Valatege Kadri pääle
Kas Kadri pää kahare
Siss kasvas kaara kahare
Valatege Kadri pääle
Kas o Kadril keerukeinga
Siss teil keeruts keisvanurme
Valadege Kadri pääle
Kas o Kadri ehteenna
Siss teil herne ehteenna
Valatege Kadri pääle
Kudas Kadri üpänesse

Upas teil ua ümäre
Valade Kadri pääle
Kudas Kadri karganesse
Ninda kasvas kartuliida
Perenaine linnukeine
Sa teit kolme teo leiba
Üte teit sa pöögle leiba
Tõise teo nisuleiba
Kolmad kesva karaskiida
Otsi Kadril orstikesta
Katsu Kadril karaskiida
Kadri sunnib suurta õnne
Kadri pillup piima õnne
Kadri kasvats karja õnne
Hoijab ta hõbeste õnne
Laotep ta lamba õnne
Laut sul täisi lambaeida
Kena hoinas keskeelle
Kenähoinas keerut sarvet
Suurelt villa vilvekteve
Pund saap villu puusa päälta
Kümme nakla külle päälta
Sada nakla saba päält
Katus saap kanuje täisi
Kikk muotet muneje täisi
Kukk sääl kena keskeille
Kukk o kenä keerusaba

H II 48, 79, 85 (4) < Karksi khk., Karksi v. - Jaak Hünerson (1893)

Kadrilaul

(Kadri laul.)

Tule es kurva kodusta,
Tullim' kulla kodusta.
Esä meil anni halli täkku
Emä and' täkku tahteotsa
Veli and' veri punatse
Sõsar anni sõidu ruuna.
Tullime kulla kodusta
Tii olli pikkä meie tulla
Tii olli pikkä, maa mudane
Laas olli laija ja lõgäne
Tiil olli mittu hirmutusta
Raal olli mittu raputusta
Tedre hirmutiv tiila*1
Partsi raputiv' pajona,
Hundi' ulusiv oruna,
Karu mämmütiv' mäela. -
Orgu jäi meil hobene
Saarikusse meie saani,
Pihlakusse meie piitsa:
Ikkeme oma hobesta
Kahitseme kallist ratsu.
Hobu mõist Hollandi keele
Saani meil mõisti Saksa keele
Ruosk meil moisti Rootsi keele
Esi mõisti Hiiu keele.
Peremies hõbe kübäre!
Perenaine laija rätti,
Pere poiga saabas sääri
Pere tüdär kulda kiidi
Antke nüüd meile abida
Otske nüüd meije hobuda,

Saarikusta meije saani.

H, Kase 52/6a < Halliste khk. või Karksi khk. - Leena Kase (1868)

Mardilaul

Märdi sandi laulud.

Märdid. Lähematest taludest tulivad mehed ühte talusse kokku, ajasivad karupidi /:pahempidi:/ kasukad selga, nõndasama ka kübara päha, suured habemed suhu ja võtsivad suure vitsa kimbu kätte. Üks nendest pani koti kaela, kus sees temal kõikesugust vilja oli ja viina pudeli taskusse. Seda kutsuti Märdi isaks. - Kui kõik juba olivad kokku kogunud, siis hakasivad Märdid talust talusse käima. Tulivad nad talusse, siis köhisivad esite ukse taga, pärast hakkasivad ust rapu-tama ja hüüdsivad kõik, kui ühest suust: "Tere õhtust! Tere õhtust taluke!" "Kas on luba luuri lüia, ääää?" "Kas pere isa alles elab, äää?" Kui midagi häält, või liikumist seest poolt kuulsivad, siis hakasivad tänama. "Aitsima, aitsima, elab, elab!" "Kulla, pai pere isa, ütle üks üva sõna: kas on luba luuri lüia?" "Ütle ikka ja, ja on parem, kui ei!" "Kas mäletad, kulla pai pereisa, kui me Jaani päeva ajal ea peal valge mära vahetasime, kui ree pää kõksus - ja lubasid mulle kolm tündrid rukki pääle, ütlid: ""Tule Märdiks!"" "Kulla, pai pereisake, nüüd tullin Märdiks. - Kas on luba luuri lüia, äää?" Kui luba saivad, hakasivad laulma:

Ammu Märte oodetie,

Täna Märdi tänna saanu,

Kust ne Märdi välla tullu?

Märdi tullu kaugelt maalta,

Ümbert maailma ümare,

Kõrvast kuue kõvere,

Alta tullu alli ilma,

Päälta päeva või punase

Keskelt läbi keeru ilma

Läbi soo sipa sapa,

Läbi laane lipa lapa,

Viis oli vetta meil vahela,

Kuus oli kurjada jõgeda,

Seitse alba allikatta.

Vesi vilenti ehena

Muda mudisi perana.

Mitu aia käärakuta

Setu jõe jõörakuta.

Oija läits Märdi obene

Liku Märdi linalakka,
Must jäi kinni moa pääle,
Linalak jäi liiva pääle,
Valge mätaste vahele.
Tulli ma suurta sooda mööda,
Kuuli undi uluvetta,
Töbikõrva töunavetta,
Laia käpa laskevatta.
Märt tulli, maa müdisi
Põllu peenare põrisi.
Nikert näkert niitu mööda,
Mikert mäkert mättid mööda,
Kimsa komsa koltid mööda.
Pilliroogu pisti silma,
Angerpüssi ai söames,
Sõnajalga lõigas sõrme,
Kaste eina kääni kaala.
Sai ma siia saare pääle,
Siia niidu veere pääle,
Kuuli siin kuke laulavetta,
Kuuli siin kana kõõruvetta,
Kuuli siin koera kolkuvetta,
Rauda käppa raksuvetta.
Tulli ma tule valule,
Ai ma alli akenele.
Peremees peremeheke,
Perenaine linnukene,
A'a Antsu, käse Kaarlit,
Ants o armas poisikene,
Kaarli kerge kargamaie,
Aage maha agatse aia

Piltge pinditse värati;
Laske Märdi lämmeesse,
Märdi küüne külmeteve,
Märdi varba valuteve,
Märdi sõrme sõelteve.
Peremees õbe kübare
Perenaine laia rätti,
Perepoega poogen püksi,
Pere tüdar kulda keedi
Talu tüdar taimekene,
Talu tüdruk leedu ända
Talu poisi taade laiska
Tõuse üles voodiasta,
Puhka see tuli tubase,
Lõõdsu lõke põrmatulle,
Võta pirdu pistusesta
Võta algu ahju päälta,
Võta lõmmu lõhna alta.
Kui ei ole lõmmu lõhna alla,
Võta tahude talada,
Võta laest laastukesta.
Kui ei ole laen laastukesta
Võta roogu rästeesta,
Käppa õlgi katusesta.
Kui ei ole õlgi katusenna.
Peretüdruk leenu ända
Ole nüüd usin otsimaie,
Lahe jalga laskemaie,
Ole siis viksi, Märt toob viina.
Säe sääre jooskemaie,
Lase laia laanta mööda,

Suple suurta sooda mööda.
Ole siis viksi Märt toob viina.
Too sa soosta sammelida,
Mädajärvest mätteeida,
Kanna kaika karjamaalta,
Puhka see tuli tubase,
Löödsu lõke põrmatulle.
Peremees, peremeheke
Perenaine linnukene
Tõusu üles voodeesta,
Sine patjade seasta,
Valge linade vahelta,
Kirju tekke keskeelta;
Tõusu üles tooli pääle,
Säe süngu veere pääle,
A'a akente nõale.
Peremees õbe kübare
A'a sa Antsu, käse Kaarlid
Võtta ni vära varusta
Usse ummis rõngeesta,
Tõmba usse, tõsta telki,
Märt tahab tare ilule,
Lähempele lämmeele
Parempelle paisteele.

Nende, laulu sõnade, järelle sai üks seest poolt lahti võetud. Märdid tulivad tuppa. Isa astus ees ja külvas teri omast kotist põrandale, öeldes:

"Märt viskab vilja,
Märt kahmab kaara,
Märt keenu kesvi,
Märt rühmib rügi,

Märt liidab linu,
Märt eidab ernid!
Uba musta, tõine valged,
Läädsa lipu lapuline,
Ernes esiki iluse."

Oli vili külvatud, siis hakkasivad tervitama. Nad andsivad igale, kes aga tuas oli, vitsa kimbuga valu ja ütlesivad ise sinna juurde:

"Tervis, tervis pai pereisale,
Tervis, tervis pai pere emale,
Tervis, tervis pai perepojale,
Tervis, tervis pai pere tütrele,
Tervis, tervis pai pere-minial,
Tervis, tervis talu poistele,
Tervis, tervis pai pere piigale,
Tervis talu taimedele!" -

Olivad kõik korrast läbi tervitatud, siis hakasivad jälle laulma:

Kuule, kuule pai pereisa,
Märti toob teil kike õnne,
Märt viskab sisse vilja õnne,
Sisse kannab kaara õnne,
Uue odra, keenu kesva.
Märti toob teil kike õnne:
Sisse toob sigade õnne,
Oovi toob obeste õnne,
Kaasikusse karja õnne,
Lepikusse lehma õnne,
Lauta toob lammaste õnne;
Märt toob kallist karja õnne,
Armast toob anide õnne,

Paiu alt toob pardsi õnne,
Kuhalt tõi ma kuke õnne,
Kallist tõi kanade õnne,
Kik kallas kanuje täisi,
Kik nurme muneje täisi,
Õnne täisi õikajata,
Perre täisi paukujatta.
Märti tõi teil kike õnne,
Puhun tõi teil poiste õnne.

Märt om armas keige meelest,
Märti mullu oodetie.
Täna Märdi tänna saanu,
Märt tansib, kui maa müriseb,
Kui see põrmatu põriseb.
Siin taht tare tantsimista,
Põrmat taht põrutemista;
Siin taht liiva litsumista,
Kun ni Märdi üppanesse,
Sinna üppab üva obene,
Kun ni Märdi tantsinesse,
Sinna tansib talli täkku,
Kun ni Märdi karganesse,
Sinna kaara kasvanesse,
Kun ni Märdi keeruteve,
Sinna kesva keeruteve,
Sinna erne ekuteve,
Sinna oa okuteve,
Selle ütle ma sinule:
Perenaine linnukene,
Valatege Märdi pääle.

Kui o Märdil nina punane,
Siis viias tüdruk mehele,
Valatege Märdi pääle,
Kui o Märti lustiline,
Poig toob mini koduse,
Poig toob memmel minia,
Poig toob abi andijale.
Valatage Märdi pääle,
Ka Märdi pää kahare,
Siis kasvab kaara kahare.
Valatege Märdi pääle,
Ka Märdi silma terave,
Siis kasvav röa teratse;
Ka o Märdil keeru äнна,
Siis kül kasvav keeru kesva.
La meid kaia, la valate,
Ka siin petsik peremeesi,
Ooliku siin otsalise,
Mahe o maja pidaja,
Ole'i puudu siin lavasta,
Ole'i puudu siin soolasta;
Soola aita siin sulave,
Jahu kotti kopiteve,
Kesva kirstu köömelteve,
Tera salve sammelteve.
Pere tüdar peenikene,
Talu tüdar taimekene,
Talu poissi taade laiska,
Talu tüdruk leedu ända,
Mis teil viga viksid olla,
Kui tule kohus teil lävele,

Raha maksu või majase,
Esa ette õigatesse,
Velle välja viitanesse,
Taga te seisad suure tamme,
Kõrvas te kõvere kuuse,
Mis teil viga viksid olla,
Tare siin tammine tühiseb,
Koda koskine kobiseb,
Aita aavine väriseb

Märdid vaatasivad kõik need kohad läbi nagu allpool laulus ette tuleb.

Märt võt pirdu nüüd pihista,
Märt kül akkab astumaie,
Taari tõrre siin tarena,
Märti varjusta valati,
Ka om veeren' vetta täisi,
Ka om kaanen' kalja täisi,
Valatege näidusida,
Ka om kolle koristedu,
Tuhk om sõglut sõmeresse,
Valatege näidusida,
Ka o põrsa teil põhuna,
Suure sea teil sasina,
Ek o sia sitaneegi,
Põrsa palja põrmatulla.
Ek o Eltse elku lelku,
Ek o Mari maga mütsi.
Kül om viksi teie näiu,
Kül om viksi, Märt toob mune,
Kül om Tiiu siin tegeve,
Kül om Anne siin agare,

Kül om Maie maani targa,
Kül om põrsa teil põhuna,
Suure sea teil sasina,
Kül om ahi alge täisi,
Kül om kolle koristetu.

Kül om viksi, Märt toob mune,
Kül tuleb ommen kosjuelle,
Toona mullu toob pudeli,
Kül siit petan perenaises,
Taham' me talu minias.
La meid kaia, la valate,
Ka o tüdruk tennu tööda,
Ka om näiu nännu vaeva,
Ka o oolin okikesta,
Oolin oki poolikesta,
Ka o sõkkun sõkulauda,
Ka om lõnga lõhna alla,
Ka om kera kimbunegi,
Ka om telle siin tarena,
Pika peele põrmatulle,
Ka om kangas kammerenna,
Peenikene peelte pääle,
Linane ligi lageda.

Märt kül tunneb toime kirja,
La meid kaia, la valate,
Ka ta tunneb toime kirja,
Ka ta loob loogelise,
Ka koab sisse siidi kirja,
Ka om pääle päeva kirja,
Keskel keeru killa kirja.
Kül om viksi teie näiu,

Kül om viksi, Märt toob viina,

Märt tuleb ommen kosjuelle, Toona mullu toob pudele.

Nõnda laulti siis, kui kõik heaste ja korras leiti olevad; kui midagi halvaste juhtus olema, siis otsiti pere piigad peidust välja, võeti maha, löödi vitsa kimbuga jala tallade peale ja laulti sinna juurde:

Ketra, ketra, ketra, ketra,

Ole usin uhtimaie,

Lahe jalga laskemaie,

Usin okki veereteme.

Märt kül õppab õigeesta:

Kuule sa pereme' käsku,

Kuule pere naise käsku,

Tahtmist tee talu lastele.

Ära lüvva elku Eltsekene,

Ega magade Maieke,

Ära minna lastege laudile,

Tõnissege tõistre kõlgussesse,

Kui tuleb Jaani jahtimaie,

Kui tuleb Antsu augulteme,

Löö sa Jaanil jalgu mööda,

Märdil löö sa mälva pääle,

Peetrel löö sa põrna pääle,

Kupute kulmu mõlembil.

Lase tüdruk teta tööda,

Lase näiu näta vaeva,

Peremees peremeheke,

Kui sa tundsid tunnikesta,

Arvasid sa Märdi aiga,

Võtten tulla tuulismaalta

Jakku naiste jahvimaala,

Tennu sa tegu õluta,

Tennu kannun Märdi kahja

Üte kurna kulbineegi,
Uulust toonu umalida,
Tartu mees panden taari põhja,
Viljandi mees villin vaadi.
Üte tennu sa koana,
Tõista joonu sa toana,
Kolmas käinu kellerenna.
Seppa alla, vattu pääle,
Õlut kulda keskeelle.
Peremees, peremeheke,
Perenaine linnukene,
Tääsid Märdi tulevetta,
Märdi aiga arvavetta
Tappen talle tooresse,
Väänden kana värskiesse,
Kuke kuivase lihase,
Teane tee roase,
Varblin vahepalase,
Konna pääle pipperesse.
Perenaine linnukene,
Tääsid Märdi tulevetta,
Arvasid sa Märdi aiga
Tennu tegu uuta leiba,
Tõine tegu tõstakuta,
Kolmas kesva karaskida.
Perenaine linnukene,
Võta võtme vagja otsast,
Puna rihma puusa päälta,
Sini rihma seinä päälta,
Otsi Märdil andeeida.
Kui sa ei suuda esi minna,

Sul o katsi tütterida.
A'a Anne, käse Kärtu,
A'a Anne aida teeda,
Käse Kärtu kelleresse,
Kui sa ei tää, ma juhate.
Vorst o ahju otsa pääle,
Võti koan koogu otsan.
Perenaine linnukene,
Võta nüüd astu aida teeda,
Kelpi kellerte raduje,
Harja kink sul kellerenna,
Lammas lapiti laena,
Siga servi seinä pääle,
Vinger=vanger vaka pääle.
Peremees peremeheke,
Perenaine linnukene,
Perepoiga saabassääri
Pere tüdar kulda kenga,
Otsi Märdil ohverida,
Kae Märdil kakerida.
Märt kül oolib vorstikesta,
Märti mõtleb mängu pääle,
Nuudsib kuke nukikesta,
Märti tunneb toorest haisu,
Siin om tapet suuri ärga.
Kes kül annab Märdilegi,
Sel kasvav sea sileve,
Sel kasvav lehma lihave,
Lahe villa lambeele.
Peremees peremeheke
Arute avasti koti,

Anna viisi vitsulista,
Tõine viisi vitsutegi,
Anna kuusi kupulista,
Tõine kuusi kuputegi,
Anna sada sangalista,
Tõine sada sangategi,
Anna tuhand tutulista,
Tõine tuhat tututegi.

Märt lääb obu vaatamaie,

Lina lakka liitamaie

Oija läits otsendi obene

Likku Märdi linalakka,

Jökke Märdi jõhviända.

Olge terven, me täname,

Annid aljasta rahada,

Poodid poole ruubelida.

Nüüd lääm' obu ostamaie,

Lina lakka liitamaie,

Ostam Otilt me obune,

Saarepapilt me sadule,

Peremees õbekübare

Kül siis tulem' kossuelle,

Antke siis siia ainu latsi,

Pange paras töötegija.

Pärast seda, kui Märdid oma ande kätte olivad saanud, mis talu isa või talu ema neile andis, siis laulsivad:

Aituma, Märdi tänave:

Märdi andi andamesta

Suure mutsu murdemesta,

Suure oole otsimesta,

Pika pätsi pistamesta,
Laia kaku kandamesta.

Märdid hakkavad minema ja laulavad:

Mi jätam pereisale?
Jätam ärja ikkeesse,
See jätam pereisale,
Mi jätam pereemale?
Kümme lehma lüpsikusse
See jätam pereemale,
Mi jätam' perepojale?
Ütese üli ilusta,
Kümme künni ruunakesta,
Jätam me perepojale.
Mi jätam pere tüterel?
Kosja tal tulgu, tõine mingu,
Ära vassa vahet olgu,
Sada olgu saadikud lävele,
Tuhat obest tubanegi.
Tulgu Võnnust võttajata,
Tartust tulgu tahtajata,
Killingist tulgu kihlajata,
Sõrme võiam' tal võise,
Käe nisu taigenesse.
See jätam pere tütterel,
Mi jätam pere minial?
Jätam kägu käte pääle,
Laits tal pillise peose,
Käsilises käte pääle.
Põhku täisi pörseeida,
Lauta täisi lambeeida,

Kena oinas keskeelle;
Pund sai villu puusa päälta,
Kümme nakla külle päälta,
Sada sarvede vahelta.
See jätam pere miniale,
Peremees peremeheke,
Laske ni Märdi mineme!
Kui me tulem tõise kõrra
Tõise kõrra see ajage,
Tõise uuele suvele,
Siis toom' seemelt siia maale,
Siis toom' rügi rüpeenna,
Siis toom' kaaru kaukaenna,
Kesvi toome kindaenna.
Peremees, peremeheke,
Tõmba usse, tõsta telki,
Laske ni Märdi mineme,
Mart tahab tõise talule,
Üle õuue, usselegi,
Katusele kolmatele.
Kui me tulem tõise kõrra,
Tõise kõrra see ajage
Kik sis õle joosku õluta
Vihu joosku virretegi.

Oli laul lõpetatud, siis võeti uks lahti ja Märdid hakasivad minema. Minnes ei tohtinud Märdid ise, ei ka oma vitsa kimbuga kuhugile kinni puudutada, sellepärast et sellest arvati elajatele suurt kahju tulevad.

TEM 4a, 55 (129) < Karksi khk. - H. Paju < Ann Pill (1909)

Mardilaul

Märt Märt märka mees

Kuus nõpsi kuue ees

Tatti rida rinna ees
Puu pöör püksi ees
Seitse siga tõlla ees
Istus ahju otsa pääl
Luges meie lutigida
Arvas ahju ristikiida
Kirjuts meie kirpessiida
Mittu lutikud luuna
Mittu ritsikud riana
Settu kirju kirja pääle
Tuhat lutikud luuna
Sada ritsikud riana
Kümme kirpu kirja pääla.